

HAPTISK KOMMUNIKASJON

En veileder

Haptiske signaler til bruk på fotballkamper

I prosjektet "Grenseløs idretts glede" ble haptiske signaler brukt som et viktig verktøy for å formidle hendelser på fotballbanen, følelsene og stemningen blant publikum på arenaen.

INNHOOLD

«Grenseløs idretts glede»	3
– Haptisk kommunikasjon.....	3
«Angrep mot mål».....	5
«Applaus»	5
«Blåser i fløyta».....	5
«Corner»	5
«Dommer»	6
«Frispark»	6
«Rødt og gult kort»	7
«Høy ball»	7
«Ikke mål»	7
«Innkast»	8
«Keeper»	8
«Keeper tar ballen».....	9
«Langsidene, kortsidene»	9
«Markere hvilket lag som har ballen».....	10
«Midtstrek på banen»	10
«Mål» (i - utenfor – over):	11
«Offside».....	12
«Reprise» – der det sendes om igjen på skjerm:	12
«Situasjon avklart».....	12
«Stemning».....	13
«Straffespark»	14
«Takling»	14
«VAR».....	15
«16-meter»	15

VEILEDER

«Grenseløs idrettsglede»

– Haptisk kommunikasjon

Heftets målgrupper er personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet, personer med synsnedsettelse og nettverket rundt disse personene. Det kan for eksempel være nærpå personer, tolker og ledsagere.

Signalene i heftet er et tillegg til plattformen haptisk kommunikasjon. Plattformen består av 144 signaler som danner grunnlaget for systemet beskrevet i boken «Haptisk kommunikasjon» og signalene er i tillegg forklart i Appen «Haptics: Pocket edition».

Bilde av boken «Haptisk kommunikasjon», App Hapti-co og Logo «Hapti-co Favner Omgivelsene»

Veilederen gir en innføring i signaler og metode for bruk av haptisk kommunikasjon under en fotballkamp. Målet er at personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet skal få så mye utbytte og glede av å følge en fotballkamp som mulig, og kunne delta i det sosiale som følger i et slikt miljø.

Vi benytter uttrykkene «utøver» og «mottaker». Utøver er den som utfører de haptiske signalene og mottaker er den som får signalene på kroppen.

Utøver og mottaker må gjennom praktisk øving gjøre seg erfaringer hvordan de foretrekker å få/gi beskrivelse og signaler, ingen er like og avtaler for hva som fungerer er viktig.

Det er mange varianter for hvordan beskrivelser blir gitt. Variasjoner i syns- og hørselsrest er med på å avgjøre hva som vil fungere best. Haptiske signaler blir gjerne gitt sammen med annen type kommunikasjon. Det kan være sammen med tegnspråk, taktilt tegnspråk eller tale.

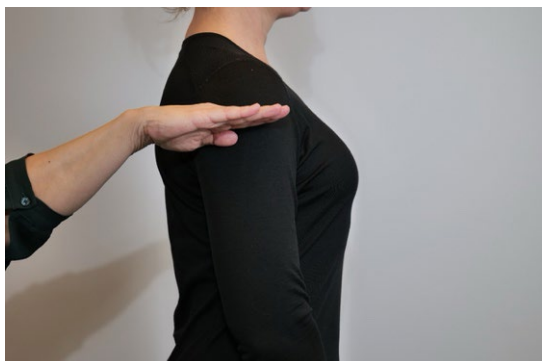
Plassering på tribunen vil også ha stor betydning. Det ideelle vil være om utøver sitter på setet bak mottaker. Det gir større «rom» for beskrivelsen ved tilgangen til hele ryggen og begge overarmer. Sitter man ved siden av hverandre vil plassen å gjøre signaler på begrenses og sittestillingen kan gjøre det slitsomt. Valg av klær er også viktig i forhold til å motta signaler. Tykke klær, hette, hullmønster i klærne og så videre, kan gjøre det vanskeligere.

Helheten i dette er å formidle det som skjer på banen, spenningen og nerven i kampen, stemning på tribunen og hva som skjer i omgivelsene ellers.

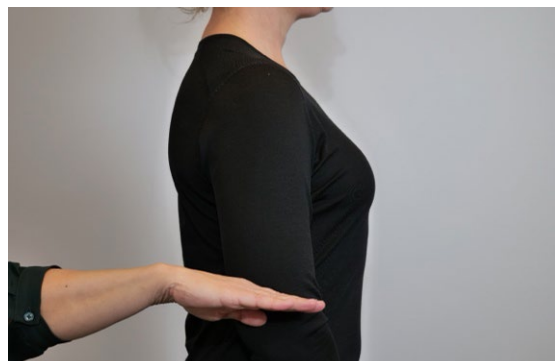
Signalene som blir beskrevet under er en blanding av signaler fra plattformen og nye signaler etablert i løpet av prosjektet.

Til noen av signalene legger vi til signalet for nivå og gradering:

«Nivå» - opp

«Nivå» - ned

Plasser flathånd med håndflaten ned på overarm, hånden føres enten opp eller ned.

Nivå benyttes for å understreke høyt/lavt, mye/lite, lys/mørk. Høyt, mye og lys utføres fra albu opp til skulder, mens lavt, lite, mørk utføres fra skulder ned til albue.

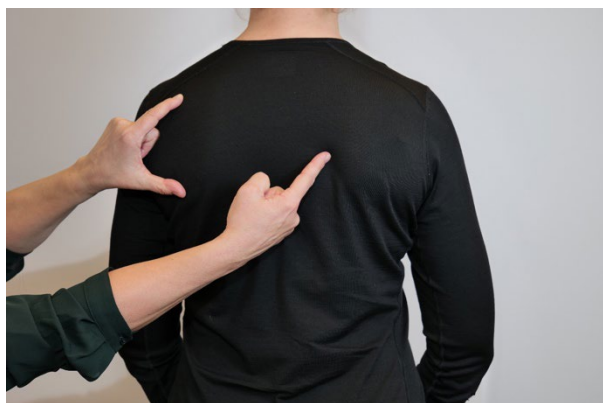
Vi beskriver også noen signaler med begrepet «Referansepunkt». Med dette menes at du etter et utført signal holder hånden stille på det siste signalet mens den andre hånden fortsetter med nytt signal. På den måten markerer du hvor ting er i forhold til hverandre eller at noe er i sammenheng.

Ønsker du i tillegg å lære mer om beskrivelser for «rom» og «handlinger», eller andre elementer i systemet «Haptisk kommunikasjon», kan du lese mer om dette i boken, eller finne signalene for dette i appen.

«Angrep mot mål»

Tegn en C for målet og hold det som referansepunkt.

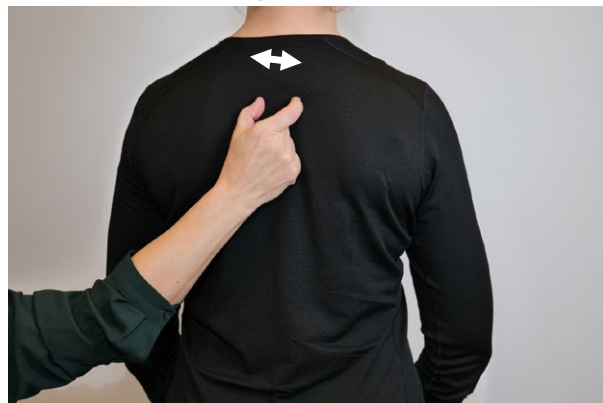
Den andre hånden indikerer spiller med ball og angrepet.

«Applaus»

Klapp med begge hender på mottakers rygg, en hånd om gangen hurtig.

«Blåser i fløyta»

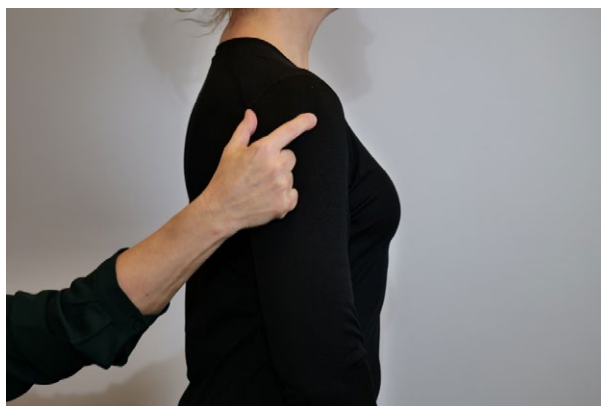
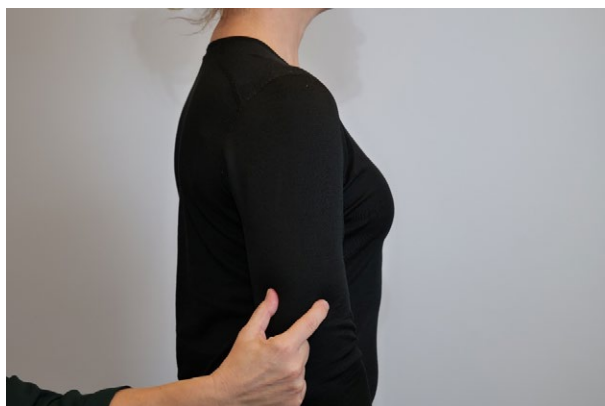
Pekefinger og tommel med litt avstand mellom settes på arm eller rygg og «vibrerer» vannrett frem og tilbake hurtig, gjentatte ganger.

«Corner»

Tegn et hjørne på det aktuelle hjørnet corneren skal utføres.

«Dommer»

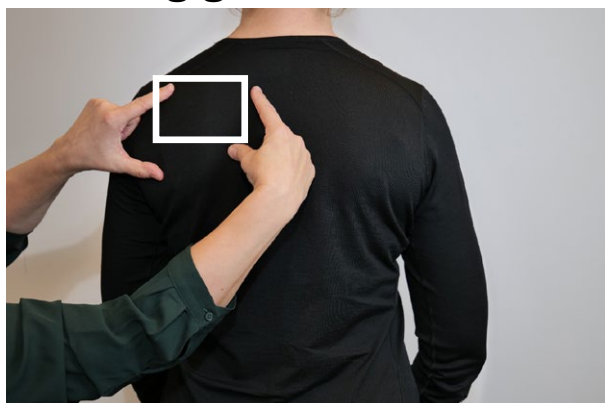
Pekefinger og tommel med litt avstand plasseres på mottakers skulder, dra fingrene nedover til albuen, etterfulgt av en «D».

«Frispark»

Tegn en F på ryggen og pek på hvor frisparket skal tas.

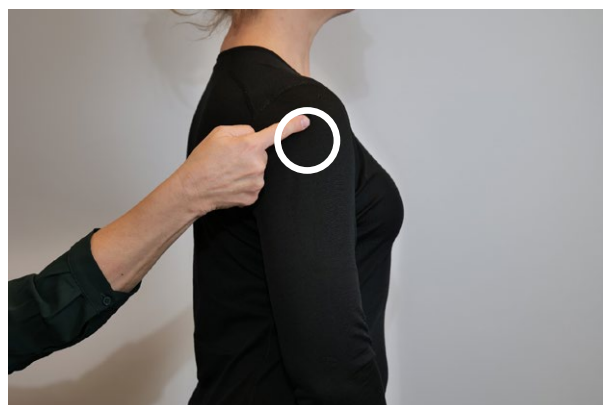
«Rødt og gult kort»

Tegn en liten firkant, som et kort, og angi farge på arm.

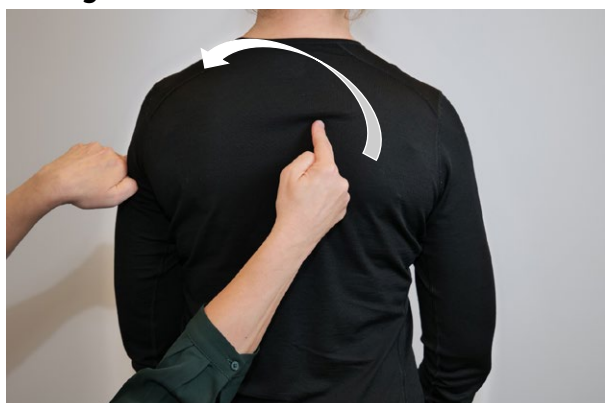

Rød: Plasser pekefinger vannrett med langsiden av pekefinger inn mot mot-takers overarm. Før pekefinger i en rett linje fremover på overarmen.

Gul: Plasser pekefinger øverst på mot-takers overarm, tegn en sirkel.

«Høy ball»

En finger viser retning ballen går, sammen med høy på nivå-arm.

«Ikke mål»

Stryke opp og ned med flathånd ved det aktuelle målet.

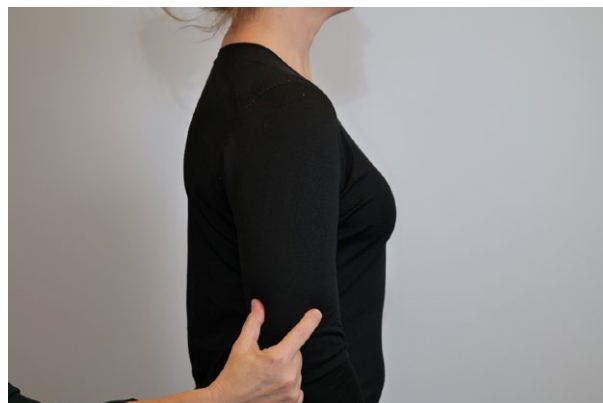
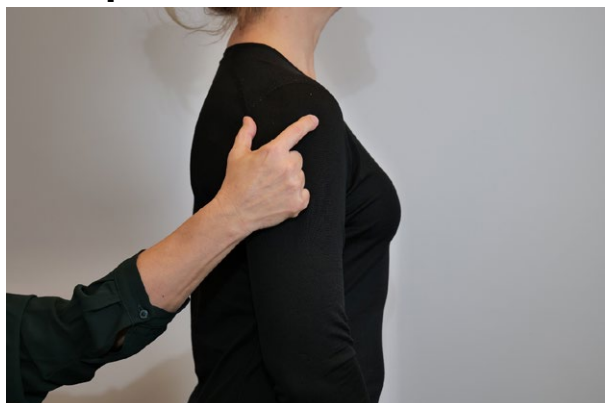
«Innkast»

Marker langsiden og pek hvor innkastet skal tas i fra.

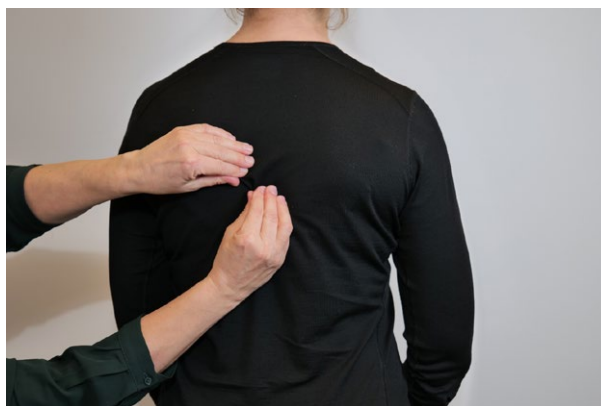
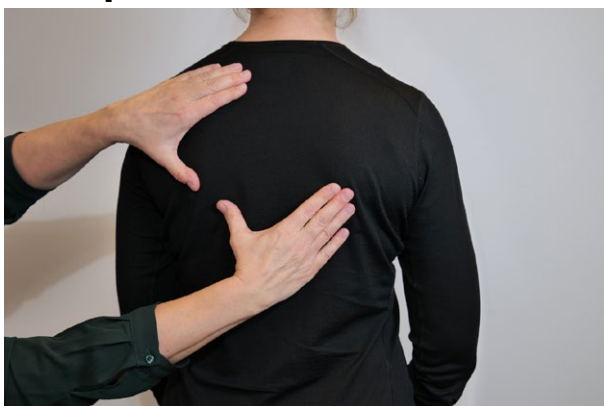
Tegn en liten sirkel for «ball» og lag en strek inn mot banen med pekefinger.

«Keeper»

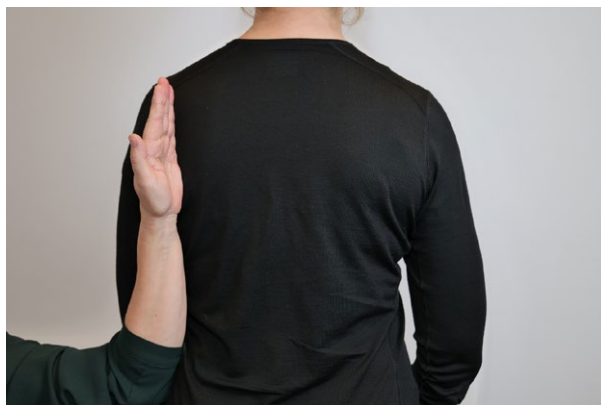
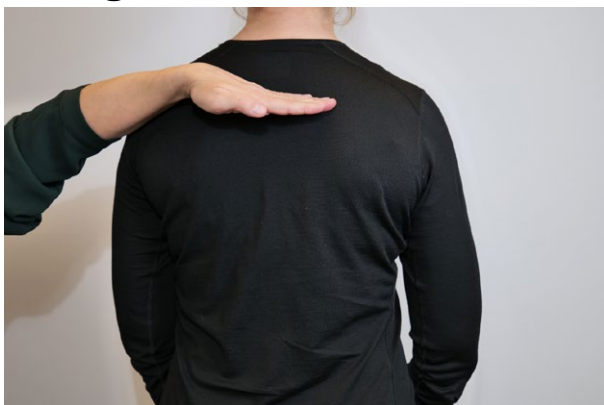
Pekefinger og tommel med litt avstand plasseres på mottakers skulder, dra fingrene nedover til albuen, etterfulgt av en «K»

«Keeper tar ballen»

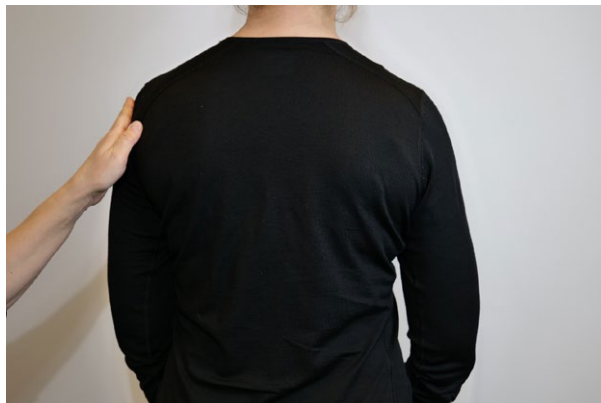
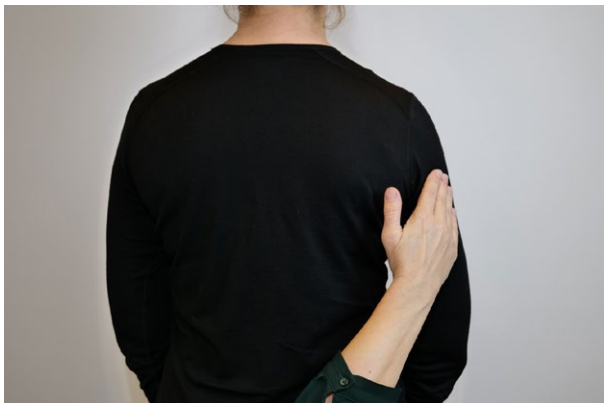
To flate hender med tommel ut i «L-form» legges på ryggen og fingrene lukkes mot tomlene.

«Langsidene, kortsidene»

Tegn opp sidene på ryggen sett fra der du sitter.

«Markere hvilket lag som har ballen»

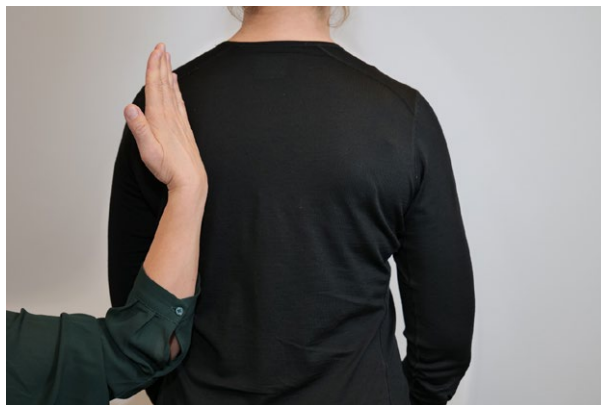

Et klapp på overarm på den siden det aktuelle laget har sin banehalvdel.

«Midtstrek på banen»

Karate hånd med lillefinger inn mot ryggen føres fra nakken og nedover ryggen.

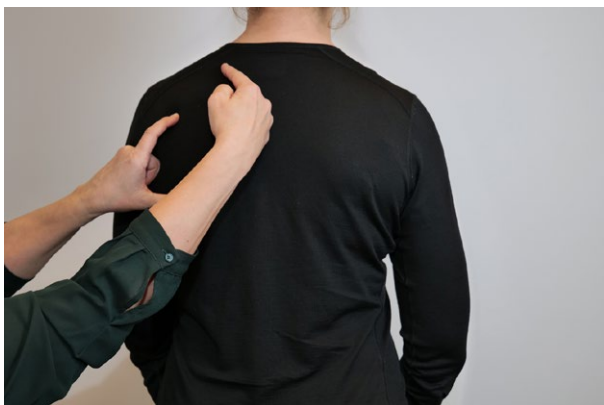
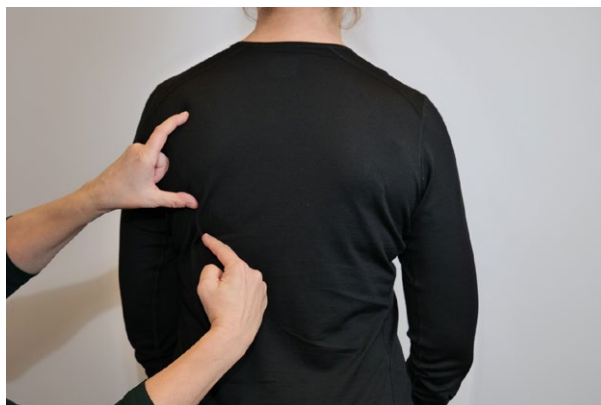
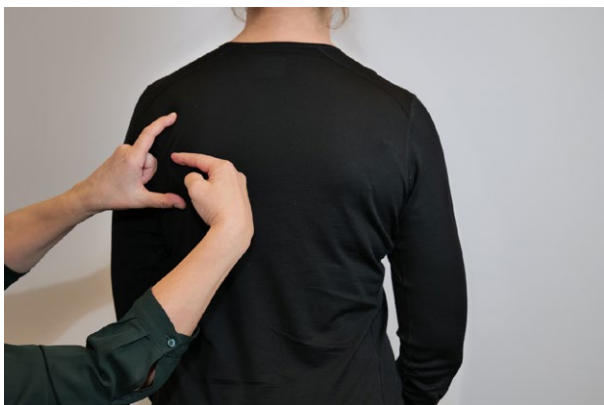

Ønsker man å zoome for å få større banehalvdel, skyves karatehånden til høyre eller venstre side for å gjøre plass til den ene banehalvdelen.

«Mål» (i - utenfor - over):

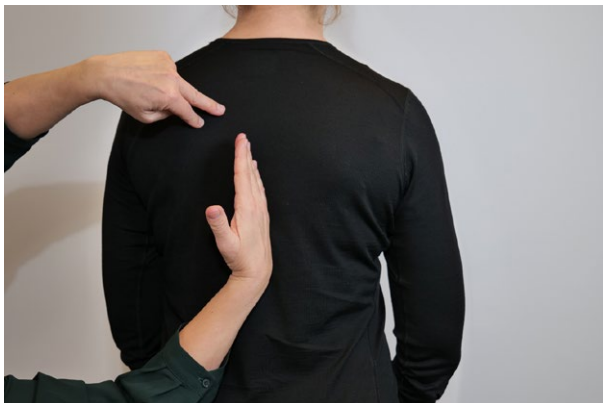

Tegn en C på den aktuelle siden målet står, og plasser tommel og pekefinger med avstand mellom på punktet C'en ble plassert.

Med pekefinger på andre hånden føres fingeren i en linje «inn i mål». Om ballen går utenfor vises det på samme måte, bare utenfor målet. Går ballen over mål, gjøres en bue over målet.

«Offside»

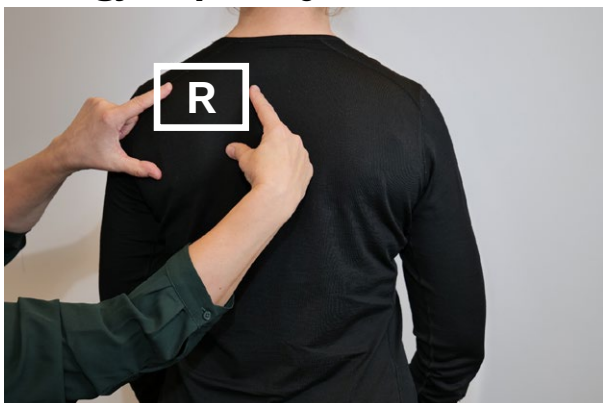

Marker en strek med en hånd samtidig som du med den andre hånden «går» forbi streken.

Kan gjerne supplere med en «O»

«Reprise» – der det sendes om igjen på skjerm:

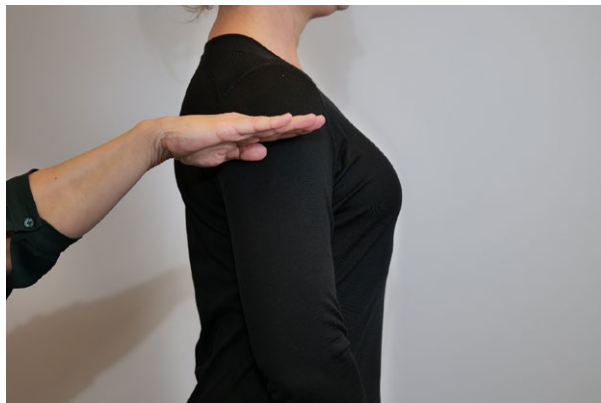
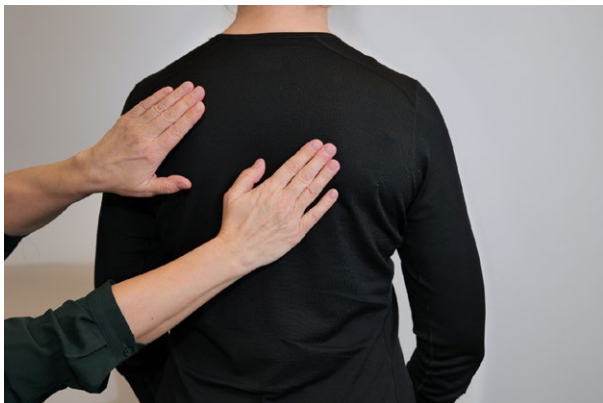
Lag en firkant – skriv «R» i midten av den etterpå.

«Situasjon avklart»

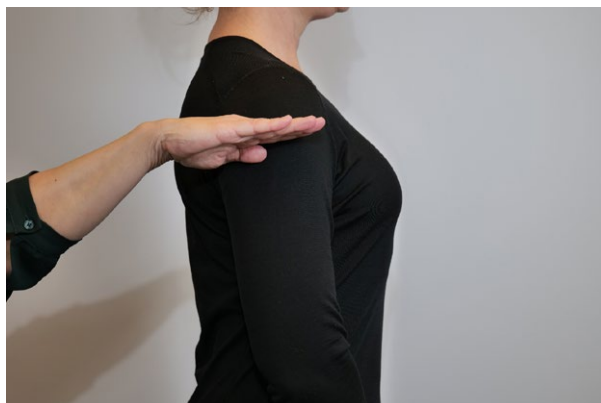
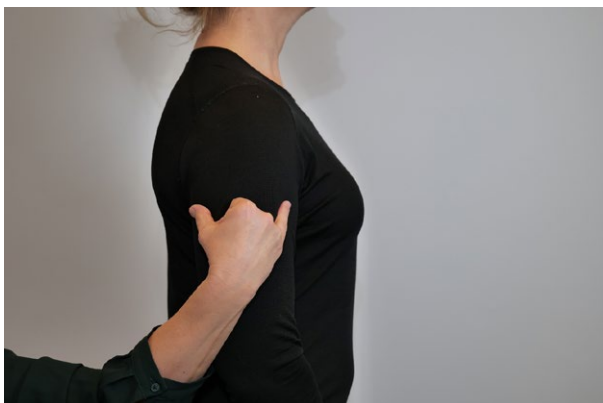

Stryk med flat hånd over ryggen.

«Stemning»

«Jubel» – Klapp med begge hender på ryggen og bruk nivå på overarmen for å angi lydstyrken.

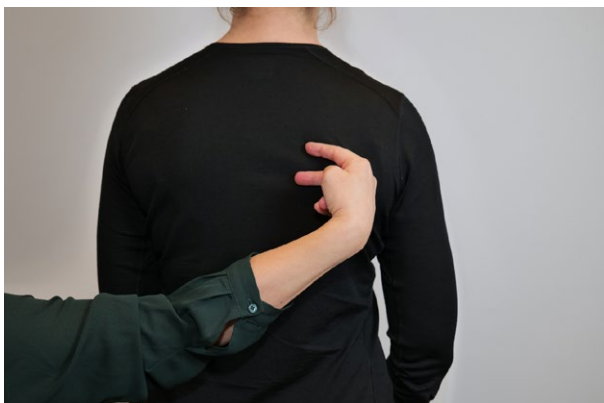
«Buing» – Gi signalet for «bråk». Tommel og pekefinger plasseres på hver sin side av overarmen, resten av fingrene bøyes inn i håndflaten. Beveg hånden vannrett frem og tilbake flere ganger. Bruk nivå på overarmen for å angi lydstyrken.

«Straffespark»

Marker det aktuelle målet og tegn en «S».

«Takling»

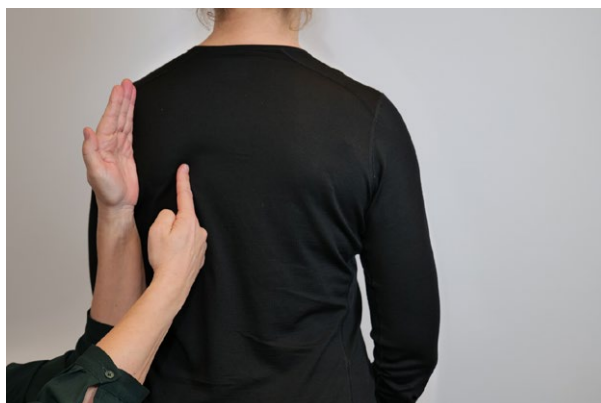
Sett to fingre på ryggen og la fingrene skli til siden, som om du faller. Marker med et tydelig trykk.

«VAR»

Tegn en stor firkant på ryggen med en V inni.

«16-meter»

Marker kortsiden på den aktuelle baneløpshalvdelen med karatehånd, hold hånden der som et referansepunkt og tegn en strek 5 cm foran.

Denne veilederen er utviklet av Eikholt og Hapti-Co (www.hapti-co.com) i samarbeid med fem erfaringskonsulenter med kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet. Veilederen er en del av resultatet i prosjektet Grenseløs idrettsglede som via Hørselshemmedes Landsforbund har fått støtte av Stiftelsen DAM.

Heftet er utarbeidet av Hapti-Co i samarbeid med Eikholt.

nasjonalt ressurscenter for døvblinde

Helen Kellers vei 3, 3031 Drammen

Mobil: 456 14 404

E-post: post@eikholt.no

www.eikholt.no

Org nr.: 971 461 098

Dersom du ønsker å lese
våre publikasjoner i digitalt
format så kan du bruke QR
koden:

